

Afscheid Evert van den Born van AOC Oost 'In het diepe leer je zwemmen'

Evert van den Born startte zijn loopbaan als praktijkleraar Akker- en Weidebouw aan vijf lagere landbouwscholen. De laatste periode van zijn loopbaan gaf hij als CvB-lid leiding aan AOC Oost. Lef, vertrouwen, boerenwijsheid en toeval ziet hij als de factoren die zijn loopbaan vorm gaven. Op 1 december neemt hij afscheid.

De boerenzoon uit het Gelderse Doorwerth toonde belangstelling voor de agrarische wereld, maar had weinig affiniteit met het onderwijs. Toch behaalde CvB-lid Evert van den Born van AOC Oost na het afronden van opleiding de akte van bekwaamheid tot het geven van lager landbouwpraktijkonderwijs in de

Born rolde als het ware het onderwijs in. Hij stond een aantal jaren voor de klas en behaalde nog enkele aktes. In 1980 startte hij zijn loopbaan in het onderwijsmanagement als adjunct-directeur van de Lagere Agrarische Technologische School in Doetinchem. Hij bekleedde diverse managementfuncties en gaf de laatste 12,5 jaar als CvB-lid leiding aan Agron en vervolgens AOC Oost dat onstond door de fusie van AGRON met AOC Twente. Vanwege het bereiken van de FPU-leeftijd nam hij 1 december afscheid. Tot zijn takenpakket behoorden de financiën, bouwactiviteiten en ICT of zoals hij het zelf omschrijft, de hardware van een onderwijsorganisatie. Met als meest recente voorbeelden de nieuwbouw van de locaties Enschede en Borculo begeleidde Van den Born een indrukwekkende lijst bouwprojecten. Hij geeft geen inzage in de boeken, maar benadrukt dat hij AOC Oost financieel en onderwijskundig gezond achterlaat. Daarnaast investeerde dit instituut onder zijn leiding de afgelopen jaren sterk in ICT-voorzieningen.

Even slikken

Het valt op dat de werkzaamheden aan het begin en einde van zijn loopbaan sterk verschillen. De sturing van een onderwijsinstituut met vijfhonderd medewerkers vereist andere kwaliteiten dan het management van klassen plattelandspubers. Van den Born noemt een aantal factoren die de opwaartse spiraal van zijn loopbaan bepaalden: "Ik durf in het diepe te springen." Dat bleek meteen al op zijn eerste schooldag als docent bij de lagere landbouwschool in Sinderen. De directeur begeleidde hem naar de klas en nodigde de jongens uit de nieuwbakken docent uit te proberen. Hij wilde weten wat voor vlees hij in de kuip had. Van den Born: "Even slikken, maar het lukte." Hij tekent hier onmiddellijk bij aan dat deze aanpak in het

verleden bij deze categorie plattelandsjongeren succes opleverde, maar dat de huidige vmbo-populatie een andere benadering vereist.

Bij zijn benoeming als directeur van de Lagere Agrarische Technologische School in Doetinchem stond hij weer aan de rand van het diepe. Red je ermee, zei zijn voorganger toen hij hem de portemonnee en de financiële verantwoordelijkheid voor de school gaf. Hij vertelt dat zijn durf wel grenzen kende. Om voldoende deskundigheid te organiseren is het delegeren van werkzaamheden noodzakelijk. Een ingelijste spreuk op de vensterbank van zijn kantoor bevestigt dit: "Stel niet uit tot morgen wat jij heden nog door een ander kunt laten doen."

Zuinig en degelijk

Daarbij verzamelde hij de juiste mensen om zich heen. Hij vindt het moeilijk criteria te noemen die zijn selectieprocedures bepaalden. Niet de flitsende auto, de vlotte babbel en het gladde pak maar eenvoud en kennis van zaken bepaalden zijn keuzes: "Een kwestie van vertrouwen gebaseerd op intuïtie." Een gezonde dosis boerenverstand ziet hij eveneens als een ingrediënt dat zijn loopbaan vorm gaf. Dit kreeg hij mee in zijn opvoeding. Van den Born groeide op in de omgeving van het Gelderse Doorwerth. De verwoestingen in de Tweede Wereldoorlog dwongen het gezin hun boerenbedrijf volledig op nieuw op te bouwen. "Ik kreeg met de paplepel ingegoten dat je geen honderdtien gulden kunt uitgeven wanneer je maar honderd gulden bezit." Dit credo afgestemd op de situatie en de kredietmogelijkheden van toen bepaalden mede het financieel beleid van AOC Oost. Hij typeert dit als zuinig en degelijk.

Van den Born beseft dat dit soms tot ergernissen leidde bij locaties die wegens de financiën met allerlei beperkingen

'Je bevindt je in een spanningsveld. Het gaat om de continuïteit van de instelling en financiële en onderwijskundige belangen'

richting akker- en weidebouw (L3): "Mooi meegenomen." Op een succesvolle stage volgde een uitnodiging voor een sollicitatiegesprek. Voor hij het wist verzorgde hij de lessen Techniek in het derde en vierde leerjaar van vijf landbouwscholen in de Achterhoek. Van den

Evert van den Born: “Je kunt geen honderdtien gulden uitgeven als je er maar honderd hebt”

kampten. Ongetwijfeld vielen in de discussies de woorden gierig of krenterig: “Je bevindt je in een spanningsveld. Het gaat om de continuïteit van de instelling en financiële en onderwijskundige belangen. Op ons rustte de verantwoording voor de werkgelegenheid van vijfhonderd medewerkers.” De discussies verliepen op het scherpst

van de snede, maar richtten geen onherstelbare schade aan: “Bij AOC Oost maken we onderscheid tussen de mens en de functionaris.” Ook het geluk op de juiste momenten de juiste vacatures en personen tegen te komen bepaalde zijn loopbaan. Als voorbeeld noemt hij de samenwerking met collega André Bomers. Waar op andere terreinen bij meerdere

kapiteins op één schip ruzies de agenda bepalen, biedt de samenwerking met hem een meerwaarde. Beide CvB-leden vullen elkaars kwaliteiten aan. Op zijn lijstje met succesfactoren ontbreekt het woord ambitie: “Ik benutte slechts kansen die voorbijkwamen, maar als hbo’er had ik zeker niet de ambitie mijn loopbaan als CvB-lid te eindigen.” →

Bouwprocessen

Acht bouwprojecten tonen aan dat Van den Born op dit terrein veel ervaring opbouwde. Hij vertelt dat vergeleken met zijn eerste bouwprojecten nieuwbouw en verbouwingen alleen maar gecompliceerder zijn geworden. De aanvraag en verwerking van vergunningen kost daarbij de meeste tijd en energie. Allerlei elkaar soms tegensprekende regels maken het lastig. De administratieve lastendruk zorgt voor extra complicaties. Als voorbeeld noemt hij de nieuwbouw in Enschede. Van de brandweer kreeg hij een pluim, een verzekeringsmaatschappij reageerde daarentegen op sommige onderdelen zeer kritisch. Persoonlijk overleg, een goede voorbereiding en een ruime planning noemt hij essentieel voor geslaagde bouwprocessen. Het antwoord op de vraag welke fouten hij tijdens zijn loopbaan gemaakt heeft kost Van den Born veel moeite. Na lang nadenken concludeert hij behoudens enkele huis-, tuin- en keukenvergissingen geen grove blunders begaan te hebben. Hij noemt geen details, maar zegt wel eens een besluit genomen te hebben dat naderhand verkeerd uitpakte: "Toen we het besluit namen, was het echter de juiste aanpak. Veranderende omstandigheden leidden tot een teleurstelling." Hij beschikt nog niet over een draaiboek voor de periode na zijn pensionering. De kleinkinderen en een bijdrage aan de organisatie van de Achterhoekse paardendagen vormen het voorlopige programma. Daarnaast deed een regionale schoolorganisatie voor de begeleiding van een bouwproject al een beroep op zijn expertise. Van den Born: "Ik sta open voor suggesties." □